

Zomerevenement Rusland-, en Oost-Europa & Centraal Azie Tafel

Discussieonderwerpen

Geelvinck Hinlopen Huis

19 juli 2014

Juridisch kolonialisme van VS

- * Zeer recent voorbeeld BNP Paribas: bank voerde financiële transacties uit in USD met o.a. Iran en Soedan ondanks economische handelssancties. Gevolg: overtreding VS sanctiewet, zware boete opgelegd en geschikt voor bijna 9 miljard USD.
- * Extra territoriale werking Amerikaanse wetgeving, ook wel “**extra territoriale zweep** genoemd”, juridische basis: International Emergency Economic Powers Act (IEEPA).
- * Alternatief: vermijd de USD. Voorbeeld BNP Paribas: volgens Franse wetgeving was handeldrijven met Iran en Soedan niet strafbaar. Enige link met US was dat BNP in USD handelde (!)

Sancties VS tegen Russische banken

- * Rosneft, Gazprombank, ontwikkelingsbank VEB kunnen zich niet meer laten financieren in de VS voor leningen met looptijd langer dan 90 dagen.
- * Rusland heeft veel van dergelijke financiering en moet nu duurder via andere wegen financieren.
- * Vraag is hoe Rusland dit gaat oplossen.

Juridische obstakels bij niet erkende territoria I

Zowel bij Krim als Volksrepubliek Donetsk juridisch vacuüm en walhalla voor juristen.

- * Voorbeeld: Sancties tegen Russische banken. Wat indien het een filiaal/ dochter heeft op de Krim. Wordt dit filiaal erkend? Zo niet, dan valt het niet onder de sanctieregeling, zo ja: dan is het een vorm van erkenning van de Krim als Russisch territorium. Wanneer je deze bank voor het gerecht sleept zal je toch uitkomen op Russisch recht, immers een gedaagde dient volgens de procesrechtelijke regels van het land waarin gedaagde zich bevindt, rechtsgeldig te worden opgeroepen.

Juridische obstakels bij niet erkende territoria II

- * Voorbeeld: Volksrepubliek Donetsk: Russen zeggen dat de ramp zich heeft afgespeeld op Oekraïens grondgebied, zodat Oekraïne aansprakelijk is. Volgens regels van internationale luchtvaart (ICAO) zou dit best zo kunnen zijn. Het westen zal mogelijk bij voorkeur de Russen aansprakelijk stellen, maar dan dient de status van Donetsk als Russisch te worden erkend. Zelfde vraag speelt met zwarte dozen.
- * Ander voorbeeld: inwoners van Krim die naar buitenland reizen en daar bijvoorbeeld beboet worden. De identiteit zal aan de hand van het paspoort worden vastgesteld en vervolgens zullen juridische stappen worden genomen. Ook dan erkenning van Russisch staatsburgerschap.
- * Nog een voorbeeld: Nederlander doet zaken met Krim en geeft het wereldinkomen bij Nederlandse fiscus op. In geval het Verdrag ter voorkoming van dubbele belasting van toepassing is, dan zal het verdrag met Rusland gelden, immers ter plekke zijn ook Russische belastingen afgedragen. Zelfde verhaal met Vrij Handelszone die hoogstwaarschijnlijk wordt opgericht op Krim.

Geldend recht op de Krim

- * 21 maart 2014 heeft Russische Doema een wet aangenomen, “in overeenstemming met grondwet en art. 4 constitutionele wet”: “Over het aan de Russische federatie toevoegen en als nieuw subject opnemen in haar gelederen”.
- * Gedetailleerde wet met overgangsbepalingen tot 1 januari 2015 voor alle belangrijke economische, financiële, krediet-, en rechterlijke onderwerpen.

Enkele voorbeelden wetgeving I

- * Wat betreft rechtbanken: er worden Russische rechtbanken opgericht volgens Russisch recht.
- * Bij de sollicitatieprocedure worden als eerste aangenomen degenen die reeds rechter zijn en de Russische nationaliteit hebben en over overige daaraan te stellen eisen voldoen.
- * De behandelende zaken worden overgenomen in de stand waarin zij zich bevinden en voortgezet volgens Russisch procesrecht en Russisch recht. Tevens wordt benoemd welke soort zaken bij welk soort rechtbanken thuis zullen horen.

Enkele voorbeelden wetgeving II

- * Wat betreft notarissen en advocaten komt een overgangperiode tot 1 januari 2015 waarbij Oekraïens recht van toepassing is op het oprichten van een notariële broederschap en orde van advocaten.
- * Voor wat betreft belastingen geldt: alle lopende zaken worden overgenomen in stand waarin zij zich bevonden op moment toetreding tot RF, Recht van Autonome republiek Krim van toepassing (was maar heel kort), dus onduidelijk. Wel wordt gezegd: in geval recht van Autonome republiek Krim in strijd is met Russisch recht, dan prevaleert laatstgenoemde.
- * Voor wat betreft banken geldt: direct Russisch recht van toepassing. Oekraïense banken met geldige licentie dienen voor 1 januari 2015 een nieuwe licentie volgens Russisch recht aan te vragen.

Burgerluchtvaartverdrag

- * Chicago Convention of Civil International Aviation (ICAO). Heeft vorige maand Krim als zijnde Russisch grondgebied erkend, uit veiligheidsoverwegingen.
- * Voor de toepassing van de Conventie wordt het grondgebied van een Staat geacht te omvatten: "het grondgebied en de daaraan grenzende territoriale wateren welke staan onder de soevereiniteit, suzereiniteit, bescherming of het mandaat van die Staat".
- * **Suzereiniteit:** een term die wordt gebruikt voor een macht die een gebied domineert of een protectoraat uitoefent.
- * Conclusie: alleen al het woord "Staat" levert in dit geval al een juridisch geschil op.

Verdragen ter bescherming van cultuurgoeederen I

- * De Krimtschatten bevinden zich nog altijd in het Allard Piersonmuseum. De Russen schijnen een dagvaardingsprocedure te hebben geëntameerd.
- * Veel issues spelen een rol. Contractueel Oekraïens recht van toepassing, ook in Oekraïne geldt dat verdragenrecht prevaleert boven nationaal recht. Verdragenrecht, welk verdrag?: Haagse Conventie (1954) gaat over bescherming in geval van “gewapende conflicten”. Nikolaj Rjorich voorloper van deze conventie, schrijver en jurist, begin 20e eeuw. (Tentoonstelling Bonbonnière Maastricht).

Verdragen ter bescherming van cultuurgoeederen II

- * UNESCO Conventies, samengevat: gaat over bescherming en instandhouding en tegen illegale handel.
- * UNIDROIT gaat over diefstal of illegaal geëxporteerde objecten met culturele waarde.
- * Mogelijke oplossing: in lijn met VIERDE GENEEFSE CONVENTIE (volkenrecht) te stellen dat: “een cultureel object niet in een gewapend conflict dient te worden betrokken, als dit gezien het verloop van het conflict niet puur noodzakelijk is en alternatieven geheel ontbreken”.
- * Conclusie: veel zal afhangen van uitleg termen en vraag of en zo ja, wanneer en sinds wanneer sprake is van ‘land in oorlog’.

Dank voor uw aandacht

СПАСИБО ЗА ВНИМАНИЕ

- * Vragen
- * ЕСТЬ ВОПРОСЫ?
- * Deze presentatie werd verzorgd door mw. mr. drs.
H.M.A. OVER DE LINDEN
- * Rechta Advocatuur B.V.
- * AMSTERDAM, GEELVINCK HINLOPEN HUIS